

Slovenci!

Ne udajmo se!!

Živio!!!

Slavjani!

Zjednimo se!!

Živio!!!

JURI S PUŠO.

Dolgočasen list — za Lahone, Nemškutarje i druge nerodne ljudi.

Strela udri iz višine — Izdajalca domovine! — — —

JURI S PUŠO zabavlja zadnjo nedeljo vsakega meseca. — Ako bi utegnola gospa Policija kako število tega lista konfiscirati, napravimo drugačia.

JURI S PUŠO velja veliko, ali pošiljamo ga za malo denarjev, i sicer celih pet mesecev (po vse avstrijski deželi) za 25 soldov, zunaj za 2 franka.

JURI S PUŠO se dobiva v Trstu: pri knjižarju Münstru, in v tobakarni nasproti pošte. Za pet soldov ga lehko vsakdo — v žep vtakne.

Nemškutar.

1870.

Nemškutarska sem reva,
Ko mègla se lovim;
Do pete mene greva,
Da res sim to kar sim.

Le Šabu sim pomagal,
Zá-nj delal svoje dni;
Zá-nj leben svoj sim vagal,
Prelival 'z nosa kri.

Prebrisani jaz osel,
Brez glave in možgan:
Zá-nj butare sem nosel,
Zá-nj trpel noč in dan.

Raztrgane podplate
Je pustil mi za dar,
Da kar ne smem med brate
Za ves srebrn denar.

Med svoje mi ne dajo,
Med Svabe me je sram,
Ker z mano se norčajo,
Da sam ne vem že kam.

Preklinjal bom do smrti
Nemškutarijo vso;
Ž njo zlodej se oprti,
Ker prav vesel bo ž njó!

DRAGOTIN I.
bivši liberaluh.

BLEIWEIS IN GISKRA.

Brodar na krmilu: Gospod minister! umeknite se!
Nad Vami se Slovenija ne bo razrušila.

Ces. poštni uradniki v Trstu

ne umejo slovenski, in jim tega tudi — treba nij! Vsaj tako so mi jo poštni gospodje zasolili in mi ukazali, naj „Jurja“ z naslovi v njim umljivem jeziku razpošiljam! — Ker poština za slovenske liste in pisma prav toliko znaša, kolikor za nemške ali laške, zakaj bi slovenki, naš domači jezik, ne imel v ces. poštni uradniji prav tiste veljave in pravice, kakor laški i nemški?! — Nadzati se je, da novo izvoljeni slovenski poslanci deželnega zborna v Trstu o takej napaki ne bodo molčali. — sp —

SAMOGOVOR

Lahona Kozjekarja sotto i volti di Chiozza
dne 21. marca, pozno po noči.

O, da sem učkal ta dan naše sramote! — Ni bilo dosti, da smo bili tepeni pri Kustoci, Visu i Mentani, še tega je trebalo! Še to je moralo priti, da nam je hudič na glavo nakopal te proklete *baukole!* (S tem imenom zasramujejo lahoni naše okoličane!) Mislili smo, da jih uže imamo v svojej mavhi, da bomo iz njihovih kož delali mehurje za tobak in petarde. — Grdi nehvaležniki; koliko dobroj jim skazujemo dan na dan, a kako nam jih povračajo! Luna, zakaj se skrivaš za oblake? o, vem zakaj, sram te je denešnjih volitev! — Šest divjakov stopi v laški *konšilio*, namenjenih oskrnuti z grdo divjaško besedo našega *municipija* svete laške stene! In mej temi barbari so — pej te bodi! — trije *Citaonike!* (Prvosednike čitalnic imenujejo lahoni — *Citaonike!*) Prvi Citaonika, rusobrada počast, zlegel se je na dnù pekla; vsako jutro, ko vstane, najprej poljubi knuto, potem čečka s peresom, ktero je zlodju iz beder strgal, da ljudstvu možgane meša, na večer pa rublje trosi okoli mesta! — Drugi Citaonika, kačja zalega, pridrl je uže do *Mola San Carlo*, in tu v obližji laškega *municipija* razvil vražje svoje prapore! — Tretji *Citavnika*, fiol d'un can, ali *Primerek*, kar je vse enako, ušel je z ljubeznjivega magistratovega naročja i meče blato vanj! — In ta Katilina še živi! *O tempora, o mores!* — Garibaldi! Garibaldi! če te ne bolí več nog, pridi in reši nas! — Če pa nečeš priti, pa pojdi še ti raki žvižgat! — — —

Očenaš državniga poslanca dr. Tomana.

Oče Bajest! kteri si na Dunaji, slavno bodi tvoje ime; ohrani naše cesarstvo, zgodi se tvoja politika, saj je edino prava na zemlji. Daj mi danes moj vsakdanji kruh, odpusti mi moje dolge, kakor jaz odpuščam tebi, da ne vstvariš Slovenije; ne vpelji me v skušnjava, saj sem — glasoval za dualizem, toraj me reši vsega hudega, Amen!

H-r.

PODLISTEK.

Denašnja ljubezen — kaka je!

(Konec Gašperjeve novelce.)

„Jaz tudi sem tvoje misli, Jokel, in veseli me, da si govor na to reč obrnil, toliko bolj, ker je tudi moja dolžnost ti o nekih zadevah govoriti. Razodeni torej brez ovinkov svoje srce, in zagotavljam te, da bom tudi jaz, kakor ti do mene, enako odkritosrčna do tebe.“

„Poslušaj tedaj, Jucika. — — — Da imam petindvajset let, i da sem čvrst krojač, posebno za hlače i lajbelce, to-le dobro veš; služim si vsak teden 8—9 goldinarjev. Hudobij nijsem nikoli delal, če tudi sem večkrat — kakor mladenči sploh — sem ter tje, neumnosti uganjal. — Ali, Kranjec sem z dušo i telesom, i zategadel rad —“

„I zategadel rad? —“

„I zategadel rad, zelo rad — žgance jem!“

„Z-g-a-n-c-e jes!!“

„Z—g—a—n—c· e jem!!!“

„Ocvrte?“

„Sé šphem!“

„Polite?“

„Z mlekom!“

Juciko sili na smeh. Ali da bi po dnevi bilo, opazil bi bil Jokel lehko iz njenega obrazu, kako malo prijetna je bila Juciki novica o žgancih. Po sreči je bila noč, in Jokel, vesel da si je svoje srce olajšal, pogumno nadeljava:

Mariborska volitev.

BASEN.

Ali bi radi slišali, ljubi otroci, kakšno istorijo al fabulo? Nu dobro, povem vam fabulo.

Mislimo si, da bi bili Slovenci okoli Maribora ovčé. V basni pa mora zraven ovac tudi v volk biti. Kdo naj bo volk? Gospod Seidl. Dobro, zdaj lahko začnemo.

Imele so ovce voliti pastirja. Imele so dobrih domačih ovnov na izbiro, ki so vedeli vedno za najboljo travo. Pa kaj se zgodí! Lačen volk, ko to sliši, prikrade se v pohlevnej ovčej obleki med čredo, pet dni pozabi stare mu navade, živí le ob travi ter se tako nedolžnega dela, da je bila proti njemu čreda ovac črna drhal.

Kako iskreno je gorel za srečo ovac, kako jih je opominjal pred izdajicami ovni! Kako so pa bile ovce vesèle, da jim je vse to povedal, in iz same hvaležnosti so si ga za pastirja izvolile.

Oh uboge ovce! Zdaj ko sede volk na ovčji prestol, zobé jim pokaže in si za vsako južino ovco zgrabi in še drugih pajdašev k sebi povabi.

Kmalu ni bilo nobene ovce več, bili so le — sami volkov!

Zalosten nauk, ki uči: Slovenci! nikdar več nemškega poslanca ne volite. Kranjski.

France — Francozko!!!

Pred nekliko dnemi sem prinesel 13 novih iztisov „Jurja“ v poštno uradnijo pod naslovom: „N. pr. č. g. France S.... v Mariboru“. Eden uradnikov bere, ne, silabira naslov, in me opomni, da poština istih 13 iztisov znaša 26 soldov. „Zakaj pa?“ vprašam jaz, „saj nij več ko 13 listov!“ Ali uradnik mi odgovori, da poština listov na — Francozko, za vsak iztis dva solda iznasa. „Kaj pravite, na — na Francozko?“ vprašam jaz dalje; „ali ne vidite, da so listi v Maribor, ki se po ta jč Marburg imenuje, namenjeni?“ Uradnik zopet silabira naslov i srdito reče: „Kaj je pa tukaj pisano France?“ — — — Zasmejal sem se na tako vprašanje na vso moč, in še le po nekliko minutah sem mogel smeh zatrepi in uradnika podučiti, da France v nemškem Francel, v laškem pa Francele, Frančesko ali Keko pomenja! — Ne vem, ali se je poštni uradnik sramoval ali jezil, le to sem opazil, da se je brž za „koltrine“ ali „firnike“ skril, ko sem se jaz še zmiraj na vso moč smijati mogel! —

— šp —

„Moja skrivnost je zdaj nehala tebi skrivna biti, zato pričakujem, da mi tudi ti svojo razodeneš.“

Jucika se nekako brani in izgovarja, po silnih prošnjah Jokelnu poslednjič vendor to-le pové:

„Znano ti je, Jokel, da imam devetnajst let, in da sem poštena vdova; tudi dobro veš, da imam svojo pohištvo, zraven tega dva oslička, ktera sem privadila, da si sama živeža isčeta, da mi toraj nij treba za nju skrbeti. — S kruhom, kterege pečem in v Trstu prodajam, služim si teden do tedna po 4 goldinarčke, ker moko zmerom na cente i ne na funte kupujem. Zdaj tedaj vse veš, razen da, ker sem okoličanka z dušo i telesom, zelò rada —“

„Zeló rada?“ —

„Zelò rada — polento jem!“

„P-o-l-e n-t-o ješ!!“

„P—o—l—e—n—t—o jem!!!“

„Ocvrto?“

„Z oljem!“

„Polito?“

„Z pomedorji, ali, kakor Kranjci pravite, z paradajzelčki!“

Jokelnu se sili na smeh. Ali da bi po dnevi bilo, opazila bi bila Jucika, kako malo prijetna je bila Jokelnu novica o polenti! Po sreči je bila noč, i luna za oblaki skrita.

Kaj je bilo storiti? — — Jokel se sili nekake ljubeznejive besedice Juciki na oho šepetati, obadva obečata drug družemu večno ljubezen, i tako — sé ločita.

II.

Polnoči je preč ko Jokel v svojo sobico stopi. Slepče se in v posteljo leže. Da bi spal? To mu ni bilo mogoče, ker preveč se tegoti.

JURI S PUŠO.

Jaz ljubim Slovenke,
So moje krví,
Prebrisane ženke
In polne časti.

Na Nemškem se babe
Ko gadje držé,
So Svabom preslabé
Za zvesto srcé!

Pri Lahinji sreče
Ne najdem sto let;
Okó je goreče,
A v prsih je led!

Francozinja reže
Na dvajset strani;
Nastavlja vse mreže,
Da osle vloví!

Angležinja grda
Le gleda na mast,
Za vse je pretrda
Ko stena in hrast!

Zatoraj: dekleta
Nad Miciko ni,
In zanj sta uneta
Srcé mi in krí!!!

ML.

POGOVORE.

Mihec. K zidu nas je pritisnil?

Juri. Istina; on bo pa za zidom!

Mihec. Zakaj je Regenmož takó pikast?

Juri. Ker ga brenčelj nevsmiljeno pika.

Mihec. Kaj bi se priléglo najbolj nemškutarjem?

Juri. Kaka sladka bresovka!

Mihec. Zakaj Švabi s Turkom potegnejo?

Juri. Poturčiti se mislijo zarad haremov!

Mihec. Zakaj mestni mešetje kmeta sleparijo?

Juri. Da gre lože domu!

Mihec. Zakaj ljubi Slovan svoj Tabor?

Juri. Ker je Tabor temu nasproten, kar je bila švabska Robot!

Mihec. Zakaj so ljubljanski možé odstopili?

Juri. Ker nočejo z osli rikati!

Ko se dan naredi, vstane spet, sede k mizici in piše:

„Jucika!

„Zelò mi je žal, da sem prisiljen svojo obljubo preklicati, da vas ne morem poročiti. — Vzrok takega spremenjenja mojega srca je le ta, da sem prisegel: nikakor roke ženski ne dati, ktera — le po polenti z paradajzelčki hrepeni. Jokel.“

Komaj je bil ta listek spisan in zapečaten, stopi v sobo neka stara brščica, izroči Jokelnu majhno pismice, in — smehlja se brzo odide.

Jokel prijeto pismo naglo odpečati in bere:

„Jokel!

„Prisiljena sem Vam povedati, da jaz nikakor ne moram Vaša postati. Po smrti mojega prvega moža, ki je žgance z mlekom kaj rad jedel, sklenola sem, si za drugega moža le takega izvoliti, kteri — polento z pomedorjami rad je.“

Jucika.“

„Dve pismi in — ena misel!“ zavriska Jokel; je li od veselja ali — je že zavriskal? Tega do zdaj v zgodovini svetá še nisem našel. Ali to vem, če vrjamete ali ne, da je Jokel prejeto pismo na 004 koščike raztrgal in srdito skoz okno zagnal!

Da bi ga ljudje — ki o takih okoliščinah vselej veliko več, nego treba, govoré — ne zasmehovali, pobral je Jokel svoja kopita, ali, da z Šilarjem govorim, svojih sedem čespelj, zapustil je nagloma Trst in okolico, i šel — v Šiško!

Kaj pa Jucika? vprašati vtegne ta ali oni.

Jucika, ktera je, kakor smo bralcem uže povedali, pod košato lipo tožila in jamrala: da bi celo njeno življenje jokala, ako bi Jokel le en hip nehal jo ljubiti, je — že štiri tedne potem z nekim štancerjem, kteri, če tudi

TELEGRAMI.

Kaprera. Garibaldi je poklical dr. Kesmaherja, ker so mu trije kozli znoreli.

Cérkna. Na našem jezeru se je danes razdvojil Reis - Greis - Šleiski parobrod „Deutsche Mission“. Neko Dežmanče ga bo „aussopalo“.

Ljubljana. Dr. Turnička je tri dni buča bolela. S tem je dokazal, da nij brezi nje. — Neki Piskar se je ubil na županijskih stopnicah. — Tridesetega februarja je poročil Regenmož svojo branjevko.

Tržič. Naši trgovci ne kupujejo nobenega blagá več od ljubljanskih nemškutarjev. Zivil!

Nebesa. Simo nijše segel glas niti nemških niti nemškutarjev liberaluhov.

Vice. Tukajšnje duše pričakujejo novega ljubljanskega župana.

Pekel. Veseli smo mirú, kojega Švabi po svetu trosijo.

(Ponoči došli telegrami.)

Trst, meseca decembra 1868. Okoličnega batalijona že davnej več nij. Dolgo nam je bil trn v peti, ali, hvala Hermetu in mešeterju Ravaziniju, naše prošnje je vlada uslušala, in baukole razprodila. Zdaj bomo vsaj brez strahu — petarde okoli metali. Evviva!

(Tržaški časniki Cittadino, Popolo, Eco della Povertà itd.)

Nabrežini, 22. marca 1869. Včeraj se je presvitli naš cesar sem pripeljal. Ko je vlak ostal, je godba okoličnega batalijona cesarsko pesem zaigrala; spremljali so jo navdušeni „živio“-klici. Presvitli cesar je veselega obličja z voza stopil, in fml. Wetzler mu je batalijon predstavil, kterege je pazljivo ogledal in pohvalil, rekoč:

Živio Slovenci!

(Goriški časnik Domovina, po nji Triester Zeitung itd.)

— šp —

okoličan, vrgel se je v dolge hlače, (znabiti da se Lahonom prikupi) — — poroko imela.

Tako se godi, dragi bralci, dandenes na tem zankarnem svetu!

Marsikteri imenujejo tekoče stoletje papirnato! — Rekli naj bi raji stoletje **brez ljubezni**, i zadeli bi prav!

Prihodnji podlistek prinese šaljivo povestico Gašperjevo pod naslovom: **Ko sem 1848 leta gardist bil!**

Kratkočasnice.

Dva soseda se spretata. Tone vsklikne: „Molči, če ne ti dam zauho!“ Jure zavrne: „Tudi jaz bi ti jo dal; pa nijsem v stanu, ker nijmaš glave!“

Mihal se baha: „Naš Kras je pošten; vže dolgo se ne čuje o kakej tatvini!“ — „Lekho“, pravi Juri, „saj so dobro skrbeli, da nij blagá pod strehami!“

Polonica prineca dobro zapečateno pismo, ki njima napisa. Poštar barata: „Kam i komu pošlješ to pismo?“ — „Tega pa nje nikoli ne povem“, odgovoril zarudela Polonica, „ker bi Vi potem lehko precej vedeli, kdo je moj ljubi!“ Vzame pismo in beži domu, da se je vse kadilo.

Juri Podkuri se bliža briču s klobukom pod pázuho, ter ga pohlevno vpraša: „Zlahalni gospod Potrata, prosim, povejte, je li komisar doma?“

Gasper. Čakal sem Vas, Milhar, sinoc do enajste ure pri „Hrvati“, ali — zastonj, Vi nijste prišli!

Milhar. Res je, ker sem sklenol, vino celo popustiti; prepričal sem se namreč, da, ko zvezčer pivo pijem, celo noč spavam kakor o sel.

Gasper. Zagotavljam Vas, prijatelj, da to — nij od piva!

Pavel. Peter! Ali se še kaj spominjate na umrlega svojega brata?

Peter. Kaj bi se ne spominjal, saj še zmirom za njim dolgo plačujem!

— šp —

DOPISI.

Gorica. Tukajšnja Čitalnica ima več udov od odbornikov, in to zarad tega, ker se je po šempaskem taborji vsa Gorica poslovenila, celo *italianissimi* ne bodo jedli v prihodnje krompirja, če ni zrastel na slovenskej zemlji. — Slovenski profesorji so napravili tih i pevski zbor, da ne bo nikdar več treba dijakov v čitalnico, kajti tem je slovenski duh srca tako povzdignol, in prepričazno vedenje njihovih odgojiteljev je takó osabilo, da jo manj čislajo, nego so čislali Sokratovi učenci svojega učitelja. — št—

Novo mesto. Govorilo se je, da pride minister Giskra v Novomestu, kjer se bo s slovenskim geniusom pogovoril zastran ravnopravnosti nemškega jezika v Novem mestu. — Glej čudo! Isti čas, ko je govoril v Ljubljani z dr. Bleiweisom, pravijo, da je hodil po Novem mestu in ogledoval, kje bi bil najpripravniji kraj za kolodvor Tomanove železnice. Ali je bil Giskra sam, ali le njegov duh, to se ne ve dobro; *factum* pa je, da je prištel v čitalnico za uda. H.

Rešitev Rebusa v štv. 1. se glasuje tako-le:

Pod Triglavom, krog Snežnika in Save Slovenci naraj pojo.

(Pod 3 glava m, (krog) S nežni Kain (as narobe) sa veslo venci na rr (ja narobe) aj po jejo.)

Preč. gospod ANTON KUHN, duhovni pomočnik pri sv. Ivanu v Vrdeli, je vredništvu pravo rešitev poslal, ali — še le potem, ko je stavec „Jurja“ obljubljenih deset rubljev uže dobil. — *Un' altra volta!*

Rešitev uganjke pa je: *kolo, ol.*

LISTNICA.

Gosp. — tt — v Gorici: Ne zamerite, da sem Vaš sestavek ovrgel, ker „Jurjeva“ naloga nij, se v *cerkvence* zadeve vtikati. — Gosp. Mir. K — v Planini: Srčno se Vam zahvaljujem za iskreno prizadevanje, da mi naročnikov pri Vas pridobite; v Postojni nij jih še tretjina toliko, kolikor v Planini, in to je dokaz, da je v Planini v veliko v Slovenje, nego — Adelsberg! Z Bogom, rodoljubni gospod, — Gg. Fr. O-k in Fr. P-k v Gradcu; dr. K-r in Fr. K-s v Celji; Fr. K-c, Fr. S-c in dr. P-g v Mariboru; Fr. P-n in J. V-e v Gorici; J. L-r v Bovcu; M. Č-p v Ljubljani; M. J. L-e v Sisku; L. S-k v Zli (pri Belaku) in vsim drugim vrhlim domordocem, ki so mojemu listeku naročnikov pridobili, izrekujem ponizo hvalo. — Gg. V. K. M. v Varaždinu: br. M-c v Solnogradu; I. K-t v Senju; P. H. N-n v Paznu in dr. G-j v Zagrebu: Priporočenje „Jurja“ Svojim prijateljem, hvaleženje Van bom. — G. Sch-r v Trstu: Prihodnjé nekoliko porabim. — Sl. g. Mir. V. v Z.: Presneto ste me dajali! Nadejam se, da Vam bode to število bolj všeč; lepa hvala za blagodušno Vašo podporo, Bog Vas nam ohrani! — G. J. K-c v Gorici: Vaša poslana pesem je dobre duše, a — slabega mesá! Kakor se pesem danes glasi, ne sme na zrak, ker bi — moj list zatrla! Dovolite da se prenaredi? Naš slavni pesnik je sicer odgovoril:

Prestrojiti této pesme mene ne bi bilo volja.
Za dvacet liber šent-angelskega olja!

ali dobim drugega človeka, da Vaš pesem poseka, obteče in pooblja. Pričakujem Vaš odgovor. — Izmej Šaljivih naročniških pism, ki so mi dosle, ne morem kaj, da ne bi eno popolnoma priobčil. Glasi se tako-le:

„Dobr dan, gospod! — Hé, Jurč! nek gospod pa jaz te vladno vabi v nedeljo k nam; pojedemo na lisice. Jaz vem za gnezdlo. — Ker pa veš, da so te živali jako žvite, zato te prosim, prinesi d ve puši sè sabo, — i zagotavljam te, da že sedaj lahko na njejščjo kožo píjemo. Tukaj ti prilagam 30 noviččev, kupi si strelnega prahu, da doma že tvoj nemškarsko-lahonski kres nabiješ; krogelj vén, da miš dovolj, zato ti jih ne poslužjam níc. — Željno te pričakujem sam tvoj Fr. K o v č i s, učiteljski pripravnik. Da naju brž lahko najdeš, povem ti za stanovanje. Pridi k gospudu Klančeniku Jožu, kleterju pri g. Legatu „sotto il monte“, níč dal k v Trstu.“

Mojim č. naročnikom veselo novico povem, da bode „Juri s pušo“, od meseca julija t. l. naprej, *vsaki teden* izhajal.

Slovenci! Na zdrujje!!

Gasper H. Martelanc.

Kakó se je Slovenc lahona iznebil? Gospod Praskovič, rojen v krasni Planini, kjer je sneg po zimi, biva uže več let v Trstu; ima lepo hčerko, Pepka se imenuje. Ali g. Praskovič nijma samo čvrste hčerke, on ima tudi polno škrinjo rumenih cekinov in rijavih evancikarce, ki si jih je prisluzil z prodajanjem kislega zelja in *echt kranjskih klobas*, ktere celo — Garibaldinom dišijo! — Pepi, lahon z dušo in peresom, vedel je, da g. Praskovič nij brez eveka, i zategadel se v njegovo hčerko zalubi. Da se Pepki bolj prikupi, skoval je celo slovensko pesmico, ktero je vsaki večer pod okencem ljubice pel, in ki se je tako-le glasila:

Pepa moja, Pepi poja!

Pepi poja, Pepa moja!

Kaj stori gosp. Praskovič neki večer, ko ni spati mogel? Vstane, Šlafavbo si na glavo stlači, zgrabi neko

kahlo pod svojo posteljo in jo — lahonu na glavo izprazne! — *Maledetto baukolo!* vpije lahon, beži s svojo kitaro pod

pázuho in nij ga bilo več blizo. — Tako, dragi bralci, se je Slovenec lahona iznebil! Kdor te istorije ne verjame, dobí „Jurja“ za en groš!

— šp —